

ประธานพูดคุยกับสมาชิก ฉบับที่ 11 วันที่ 15 มกราคม 2562

"ผลประกอบการ 3 เดือนแรกปีบัญชี 2562 1Q62"

• ไตรมาสที่ 1 ของปีบัญชี 2562 ผ่านไปแล้ว 14 วันครับ มาดูผลวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานในไตรมาสที่ 1 (ต.ค.-ธ.ค.) ของปีบัญชี 2561 และ 2562

• เริ่มที่ "งบดุล" ครับ งบนี้จะบอกว่าเรามี "สถานะการเงิน" เป็นอย่างไร รวยหรือจน มีทรัพย์สินเงินทองเท่าไรอะไรบ้าง มีใครเป็นลูกหนี้ มีหนี้สินอยู่ที่ไหนเท่าไร และมี "ส่วนของผู้ถือหุ้น" จริงๆที่หักหนี้ออกแล้วเป็นจำนวนเท่าไร เป็นยอดสะสมตั้งแต่วันแรกจนถึง ณ เวลาใดเวลาหนึ่งนะครับ

• "งบดุล" คืออะไรลองดูตัวอย่างนี้ครับ 'สมพร' ประกอบธุรกิจรีสอร์ทที่เริ่มต้นด้วยการสร้างรีสอร์ทจำนวน 3 หลังๆ ละ 100,000 บาท รวมเป็นเงิน 300,000 บาท ก็แปลว่าเราจะเริ่มต้นด้วยทุนจำนวน 300,000 บาทนะครับ 'สมพร' มีเงินเก็บออมจำนวนหนึ่งเพียงพอสำหรับลงทุน จึงนำเงินจำนวนดังกล่าวมาลงทุนครับ

ส่วนของผู้ถือหุ้นหรือทุนเท่ากับ 300,000 บาท ซึ่งก็คือสินทรัพย์ทั้งหมดของกิจการที่มีเท่ากับ 300,000 บาท ดังนั้น

ทุน = สินทรัพย์

ทำธุรกิจไปสักระยะหนึ่งเห็นแนวโน้มที่ดีมีโอกาสก้าวหน้า จึงไปกู้เงินจากสหกรณ์มาลงทุนสร้างรีสอร์ทเพิ่มอีก 2 หลัง ราคาก่อสร้างต่อหลังยังคงเท่าเดิม สมมุติกู้เงินมา 200,000 บาท ก็จะได้รีสอร์ทเพิ่มมาอีก 2 หลัง แปลว่าเราได้เงินสดเพิ่มจากการก่อหนี้จำนวน 200,000 บาท

ดังนั้น ส่วนของผู้ถือหุ้นหรือทุนจึงเท่ากับสินทรัพย์หักหนี้ออก และจึงเป็นที่มาของสมการทางบัญชี

ทุน = สินทรัพย์ - หนี้

แต่เพื่อให้มีเครื่องหมายลบในสมการก็สลับข้างเป็น

"สินทรัพย์ = หนี้สิน + ทุน" และนี่ก็คือ "งบดุล" หรือ "งบแสดงฐานะทางการเงิน" ครับ

กรณีข้างต้นจึงเป็นสมการทางบัญชีดังนี้

$$500,000 = 200,000 + 300,000$$

- ในระหว่างปี “ทุน” จะ “เพิ่มขึ้น” หรือ “ลดลง” จาก “รายได้และค่าใช้จ่าย” ที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง

สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{ทุน} = \text{รายได้} - \text{ค่าใช้จ่าย}$$

ดังนั้น จากสมการทางบัญชี

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ทุน} \text{ จึงเท่ากับ}$$

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ทุน} + (\text{รายได้} - \text{ค่าใช้จ่าย})$$

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ทุน} + \text{รายได้} - \text{ค่าใช้จ่าย}$$

และเพื่อให้เครื่องหมายลบหายไปก็สลับข้าง “ค่าใช้จ่าย” จะได้สมการใหม่ดังนี้

$$\text{สินทรัพย์} + \text{ค่าใช้จ่าย} = \text{หนี้สิน} + \text{ทุน} + \text{รายได้}$$

ด้านซ้ายของสมการแทนด้วยเดบิต(สินทรัพย์ + ค่าใช้จ่าย)

ด้านขวาของสมการแทนด้วยเครดิต(หนี้สิน + ทุน + รายได้)

- คงพอเข้าใจบ้างแล้วนะครับว่า "งบดุล" คืออะไร มีที่มาที่ไปอย่างไร นั้นเขาไปดู "งบดุล" ไตรมาสที่ 1 ของสหกรณ์ทั้ง 2 ปี กันครับ

- สินทรัพย์รวม(Assets) QoQ 1Q61 สหกรณ์มีสินทรัพย์รวม จำนวน 1,096,842,918.26 บาท ณ 1Q62 สหกรณ์มีสินทรัพย์รวม จำนวน 1,198,606,627.52 บาท QoQ สหกรณ์มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น จำนวน 101,763,709.26 บาท คิดเป็น 9.28% รายการที่เพิ่มจาก 1Q61 อย่างมีนัยสำคัญคือเงินให้กู้แก่สมาชิก(ลูกหนี้) จาก 1Q61 ที่มีเงินให้กู้แก่สมาชิก 1,067,812,920.39 บาท 1Q62 มีเงินให้กู้แก่สมาชิกจำนวน 1,179,086,233.01 บาท QoQ มีเงินให้กู้แก่สมาชิกเพิ่มขึ้นจำนวน 111,273,312.62 บาท คิดเป็น 10.42% นอกจากนั้นสหกรณ์ยังมีลูกหนี้ตามคำพิพากษายกมา จำนวน 2,564,691.24 บาท ยังไม่มีแนวโน้มที่จะได้รับชำระ

• มาดูหนี้สิน(เจ้าหนี้) QoQ 1Q61 สหกรณ์มีหนี้สินรวม 579,938,239.34 บาท 1Q62 มีหนี้สินรวม 631,467,457.98 บาท สหกรณ์มีหนี้สินเพิ่ม 51.529.218.64 บาท คิดเป็น 8.89%

หนี้สินในส่วนที่เพิ่มขึ้นจะเป็นเงินรับฝากจากสมาชิก 1Q61 สหกรณ์มีเงินรับฝากจากสมาชิกทั้งออมทรัพย์และออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 161,046,429.77 บาท แต่ 1Q62 สหกรณ์มีเงินฝากจากสมาชิกทุกประเภท จำนวน 210,504,266.71 บาท QoQ สหกรณ์มีเงินฝากทุกประเภทเพิ่มขึ้นจำนวน 49,457,836.94 บาท คิดเป็น 30.71%

ส่วนเงินกู้จากสถาบันอื่น 1Q61 สหกรณ์มีเงินกู้จากสถาบันอื่น จำนวน 417,337,000 บาท 1Q62 สหกรณ์มีเงินกู้จากสถาบันอื่นจำนวน 170,150,000.00 บาท QoQ สหกรณ์มีเงินกู้จากสถาบันอื่น "ลดลง" จำนวน 247,187,000 บาท คิดเป็น 59.23%

• ในส่วนของเจ้าของหรือทุน QoQ 1Q61 สหกรณ์มีทุนจำนวน 516,904,678.87 บาท 1Q62 มีทุนจำนวน 567,139,169.54 บาท QoQ สหกรณ์มีทุนเพิ่มขึ้นจำนวน 50,234,490.67 บาท คิดเป็น 9.72%

โดยมีทุนเรือนหุ้น 1Q61 มีจำนวน 462,845,380.00 บาท 1Q62 มีทุนเรือนหุ้น จำนวน 507,321,960.00 บาท QoQ สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น 44,476,580.00 บาท คิดเป็น 9.61%

สำหรับทุนสำรอง 1Q61 สหกรณ์มีทุนสำรอง 33,536,058.09 บาท 1Q62 มีทุนสำรอง 38,623,264.72 บาท QoQ สหกรณ์มีทุนสำรองเพิ่มขึ้น 5,087,206.63 บาท คิดเป็น 15.17%

ส่วนทุนสะสมตามข้อบังคับ 1Q61 มีจำนวน 7,570,033.72 บาท 1Q62 มีทุนสะสมตามข้อบังคับ จำนวน 8,498,775.73 บาท QoQ สหกรณ์มีทุนสะสมตามข้อบังคับเพิ่มขึ้น จำนวน 928,742.01 บาท คิดเป็น 12.27%

• โดยรวมไตรมาสที่ 1 QoQ ระหว่างปีบัญชี 2561 และ 2562 สหกรณ์มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้น 9.28%

หนี้สินเพิ่มขึ้น 8.89% เฉพาะเงินรับฝากจากสมาชิกเพิ่มขึ้น 30.71% หนี้เงินกู้จากสถาบันอื่นลดลง 59.23%

และมีทุนเพิ่มขึ้น 9.72% ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น 9.61% ทุนสำรองเพิ่มขึ้น 15.17% และทุนสะสมตามข้อบังคับเพิ่มขึ้น 12.27%

• คงพอจะมองเห็นภาพ "ฐานะของสหกรณ์" ของท่านนะครับว่าจาก 1Q61 เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้างเมื่อสิ้น 2Q62

• สำหรับ "งบกำไรขาดทุน" ซึ่งเป็นงบที่แสดงความสามารถในการบริหารกิจการครั้นว่าในรอบระยะเวลาหนึ่งกิจการมีผลกำไรหรือขาดทุนเท่าใด งบนี้จะไม่ใช่อยอดสะสมนะครับ จะเป็นยอดในรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น มาดูกันว่า QoQ ไตรมาส 1 ทั้ง 2 ปีบัญชีของสหกรณ์จะมีผลประกอบการเป็นอย่างไรบ้าง

• 1Q61 สหกรณ์มีรายได้ 19,397,599.91 บาท มีค่าใช้จ่าย 6,444,392.85 บาท กำไรสุทธิ 12,953,207.06 บาท

1Q62 สหกรณ์มีรายได้ 19,803,202.01 บาท มีค่าใช้จ่าย 7,108,032.92 บาท กำไรสุทธิ 12,695,169.09 บาท

• จะเห็นว่า QoQ สหกรณ์มีรายได้เพิ่มขึ้น 405,602.10 บาท คิดเป็น 2.09% รายการที่เพิ่มมากที่สุดและเป็นรายได้ที่มีสัดส่วนสูงไม่ต่ำกว่า 99% ของรายได้ทั้งหมดทั้ง 2 ไตรมาส คือดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้แก่สมาชิก 1Q61 มีจำนวน 19,326,905.59 บาท 1Q62 มีจำนวน 19,724,217.50 บาท เพิ่มขึ้นจำนวน 397,311.91 บาท คิดเป็น 2.05% ถือว่าเพิ่มไม่มากนัก ในขณะที่สหกรณ์มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้น 9.28% หนี้สินเพิ่มขึ้น 8.89% และทุนเพิ่มขึ้น 9.72% ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสหกรณ์ประกาศลดดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทลง 0.25% มีผลตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2561 นั้นเอง

• มาดู "ค่าใช้จ่าย" กันว่าสหกรณ์มี "ประสิทธิภาพ" ในการควบคุมค่าใช้จ่ายมากน้อยเพียงใด

• ถ้าเปรียบเทียบไตรมาสต่อไตรมาสหรือ QoQ ของไตรมาส 1 ทั้งปีบัญชี 2561 และ 2562 สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจำนวน 663,640.07 บาท คิดเป็น 10.30%

มีรายการค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญได้แก่รายการค่าใช้จ่ายทุนประกันชีวิตเพื่อสมาชิก(397,000) เพิ่มขึ้น 56.47% ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ(317,860.73) เพิ่มขึ้น 18.77% ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่(104,790) เพิ่มขึ้น 14.38% ดอกเบี้ยจ่าย(ระยะปานกลาง)ชุมนุมสหกรณ์(79,495.89) เพิ่มขึ้น 14.67% ค่าเบี้ยประชุมประจำเดือน (19,200) เพิ่มขึ้น 57.14% และค่าพาหนะเดินทาง กก.เดินทางมาร่วมประชุม(9,328) เพิ่มขึ้น 71.75%

จะเห็นว่าบางรายการจำนวนเงินเพิ่มมากแต่จำนวนร้อยละน้อย บางรายการจำนวนเงินเพิ่มไม่มากแต่จำนวนร้อยละมากนะครับ ในที่นี้ผมเรียงลำดับจากจำนวนเงินมากไปหาน้อยนะครับ ในส่วนของค่าเบี้ยประชุมและค่าพาหนะ กก.

เดินทาง แม้จำนวนเงินเพิ่มจะไม่มาก แต่จำนวนร้อยละก็เพิ่มมากขึ้นพอสมควร ก็เนื่องจากว่าในระหว่างเดือนพ.ย.-ธ.ค.61 ที่ กก.ชุดนี้เริ่มเข้ามาทำงาน ได้มีการประชุม กก.ย่อยที่ กก.ดำเนินการแต่งตั้งขึ้นมา 5 คณะด้วยกัน แต่คณะก็ประชุมไป 2-3 ครั้ง เพื่อซักซ้อมแนวทางวิธีการทำงานร่วมกันเปรียบเสมือนกับการ "จัดทัพ" ก่อนออกรบที่ผมเคยเขียนให้ทราบไปบ้าง

แล้วก่อนหน้านี้ ซึ่งถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งครับ และในไตรมาสต่อไปการประชุมทำนองนี้คงลดลงตามลำดับ ซึ่งก็จะทำให้ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ลดลงด้วย แม้จะไม่มากมายนักก็ตาม

สำหรับรายการค่าใช้จ่ายที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ สอ.อื่น(ระยะยาว)(900,213.38) ลดลง 43.80% ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม(ระยะสั้น) ธกส.(102,294.57) ลดลง 63.33% ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม(ระยะสั้น) สอ.พนักงานการบินไทย จก.(91,232.88) ลดลง 96%

- ดังนั้น ถ้าเปรียบเทียบ QoQ แล้วสหกรณ์มีกำไรลดลงจาก 1Q61 จำนวน 258,037.97 คิดเป็น 1.99% ครับ
- ฟังจะผ่านไปไตรมาสเดียวเองครับ ยังมองเห็นแนวโน้มอะไรไม่ชัดเจน สิ้นไตรมาส 2/2562คงจะพอเห็นหน้าเห็นหลังแล้วว่าปีบัญชีนี้ "ผลประกอบการ" ของสหกรณ์จะมีแนวโน้มไปในทิศทางใด คณะกรรมการดำเนินการชุดนี้ได้เอาใจใส่เฝ้าระวัง และมีมาตรการประหยัดเพื่อให้เกิด Efficiency โดยการกำกับ "แผนรายได้และรายจ่าย" ตามที่ประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี 2561 เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2561 เห็นชอบไว้อย่างเคร่งครัด ส่วนวิธีการเพิ่มรายได้ สหกรณ์ก็พยายามที่จะเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่(New Products) ออกมาเรื่อยๆตาม "ยุทธศาสตร์สหกรณ์ 5 ปี"
- ส่วนจะเป็นอย่างไรนั้น ย่อมรอคอยแต่จงติดตามด้วยความระทึกในดวงหทัยพลัน

ด้วยจิตศรัทธาและเชื่อมั่น

วิทยา ธารประเสริฐ

ประธานกรรมการ

15-01-62